

Aan de minister

nota

Kamerbrief WGO Water d.d. 21 november a.s.

TER BESLISSING

Datum

9 november 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/262831

Opgesteld door

Bestuurskern

Dir.Waterveiligh, Klimaatadapt en Bestuur

Beslistermijn

11-11-2022

Bijlage(n)

Aanleiding

Naar aanleiding van uw opmerkingen tijdens de staf DGWB van 1 november jl., is de brief die voorafgaand aan het WGO Water van 21 november a.s. aan de Kamer wordt gestuurd, aangepast.

Ter voorbereiding op het debat heeft u inmiddels ook een dossier ontvangen met informatie over de belangrijkste onderwerpen. Uiterlijk op 17 november a.s. ontvangt u nog een aanvullend dossier. In dit dossier wordt onder andere informatie opgenomen over Water en Bodem Sturend.

Geadviseerd besluit

Akkoord te gaan met de in de brief opgenomen wijzigingen en verzending daarvan aan de Kamer.

Kernpunten

- Op uw verzoek is aan de passage over de Kaderrichtlijn Water toegevoegd dat in het BO Water een afspraak is gemaakt om jaarlijks de voortgang in beeld te brengen. Hierbij is opgenomen dat zo de belangrijkste risico's in beeld worden gebracht, waarop acties worden geformuleerd.
- Ook is conform uw verzoek de volgorde van de brief aangepast en is een afsluitende passage toegevoegd.
- De in de brief opgenomen passage over klimaatadaptatie in Caribisch Nederland is aangepast n.a.v. van de bespreking met u op 8 november. We willen u daarbij nog wijzen op de recent door de Kamer bij het begrotingsdebat Koninkrijksrelaties aangenomen motie Ceder-Wuite, waarin het kabinet wordt opgeroepen om samen met de lokale besturen van BES, Rijkswaterstaat en de Deltacommissaris in kaart te brengen wat er nodig is aan klimaatadaptatieve maatregelen.
- Het kan zijn dat de actuele ontwikkelingen rondom Water en Bodem Sturend ertoe leiden dat de brief komende week op onderdelen zal moeten worden aangepast.

Krachtenveld

Niet van toepassing.

Overzicht van opmerkingen bij 10. Meezenden met Kamerbrief - onderliggende beslisnota s (samengevoegd en gelakt).PDF

Pagina: 1

■Nummer: 1

Auteur: Harbers, Mark

Datum: 11-11-2022 12:00:16

Paar kleine wijzigingen, daarna kan de brief gelijk vandaag nog door naar de Kamer

Toelichting

U stuurt als bijlagen met de brief de volgende documenten mee:

- Het onderzoek Grondwateronttrekking nabij natuurgebieden
- Het rapport Duurzaamheid filterlagen in oeverbeschermingsconstructies
- Het rapport vergelijking KRW-normen Nederland en buurlanden
- De Implementatie- en Uitvoeringsagenda Drinkwater
- De voortgangsrapportage Noordzeeoverleg

De in de bijlagen opgenomen persoonsgegevens zijn geanonimiseerd. Op het moment dat u akkoord bent met de brief, wordt dit definitief gemaakt.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1.	02. Kamerbrief WGO Water 21 november 2022 TRACK CHANGES	De brief die ter voorbereiding op het WGO Water aan de Tweede Kamer wordt aangeboden, met track changes
2.	03. Kamerbrief WGO Water 21 november 2022 SCHOON	Een 'schone' versie van de brief die ter voorbereiding op het WGO Water aan de Tweede Kamer wordt aangeboden
3.	04. Moties en toezeggingen WGO Water 21 november 2022	Overzicht van moties en toezegging waaraan invulling wordt gegeven met de brief
4.	05. Bijlage bij Kamerbrief onderzoek Grondwateronttrekking nabij natuurgebieden	Onderzoek inzake grondwateronttrekkingen in relatie tot verplichtingen van de KRW en de Vogel- en Habitatrichtlijn (VHL)
5.	06. Bijlage bij Kamerbrief eindrapport Duurzaamheid filterlagen in oeverbeschermingsconstructies	Het in kaart brengen van mogelijke alternatieven voor kunststof geotextielen toegepast als filterlagen in oeverconstructies
6.	07. Bijlage bij Kamerbrief Vergelijking KRW-normen Nederland en buurlanden	Studie naar normen in grensoverschrijdende KRW- waterlichamen aan beide kanten van de grens (NL-VL- WL-DU)
7.	08. Bijlage bij Kamerbrief Implementatie- en Uitvoeringsagenda Drinkwater	De Implementatie- en Uitvoeringsagenda Drinkwater van de Beleidsnota Drinkwater

Datum

9 november 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/262831

Opgesteld door

Bestuurskern Dir.Waterveiligh, Klimaatadapt en Bestuur

Aan

de minister

Bijlage(n)

9

		2021 - 2026
8.	09. Bijlage Kamerbrief Voortgangsrapportage Noordzeeoverleg	De vierde Voortgangsrapportage Noordzeeoverleg
9.	10. Onderliggende beslisnota's	De beslisnota's die eerder aan u zijn voorgelegd inzake in de WGO brief opgenomen onderwerpen (zie de tabel hieronder)

Datum 9 november 2022

Onze referentie IENW/BSK-2022/262831

Opgesteld door

Bestuurskern Dir.Waterveiligh, Klimaatadapt en Bestuur

Aan

de minister

Bijlage(n) 9

Leeswijzer bij onderliggende beslisnota's

Datum	Naam beslisnota	Toelichting
30 september 2022	Ontmanteling olieplatforms Brent, Brae Bravo en Dunlin Alpha in het Verenigd Koninkrijk	Het Verenigd Koninkrijk (VK) is voornemens een vergunning te verlenen aan Fairfield Betula Limited om de fundamenten van het olieplatform Dunlin Alpha met verontreinigd materiaal op de bodem van de Noordzee te laten staan.
2 september 2022	Extra investeringssubsidie drinkwater Saba	Besluitvorming over het verhogen van de incidentele subsidie voor investeringen in de drinkwatervoorziening op Saba.
26 augustus 2022	Planuitwerking Getij Grevelingen zonder getijdencentrale	Besluitvorming haalbaarheid van een getijdencentrale in een aan te leggen doorlaatmiddel in de Brouwersdam.
8 juli 2022	Bestuursovereenkomst Limburg op 14 juli 2022	Werkbezoek aan Valkenburg waarin goedkeuring wordt gevraagd voor ondertekening.
8 juni 2022	Wijziging van de Tijdelijke subsidieregeling drinkwater BES en rioolwaterzuiveringsinstallatie Bonaire 2018 tot en met 2024	De Tijdelijke subsidieregeling drinkwater BES en rioolwaterzuiveringsinstallatie Bonaire 2018 tot en met 2024 bevat de kaders voor de subsidieverlening.
20 mei 2022	Deltaplan Agrarisch Waterbeheer	In het kader van DAW werkt de landbouwsector samen met IenW, LNV, de waterschappen en provincies aan verbetering van de waterkwaliteit en het

		voorkomen van schadroogte, wateroverleverzilting.	Datum 9 november 2022 Onze referentie IENW/BSK-2022/262831 Opgesteld door Bestuurskern Dir.Waterveiligh, Klimaatadapt en Bestuur Aan de minister Bijlage(n)
			9
			Pagina 4 van 4

TER BESLISSING

Datum

130 september 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/237160

Opgesteld door Bestuurskern

Т

Beslistermijn

26-10-2022

Bijlage(n)

2

Aan Van Minister IenW Zeebeleid

Ontmanteling olieplatforms Brent, Brae Bravo en Dunlin Alpha in VK

Aanleiding

Het Verenigd Koninkrijk (VK) is voornemens een vergunning te verlenen aan Fairfield Betula Limited om de fundamenten van het olieplatform Dunlin Alpha met verontreinigd materiaal op de bodem van de Noordzee te laten staan. Het VK vraagt de OSPAR verdragspartijen¹ hierop te reageren conform de consultatieprocedure uit Besluit 98/3 (opruimplicht). De Nederlandse reactie hierop is onderwerp van deze nota.

Geadviseerd besluit

- 1. Akkoord te gaan met de Nederlandse reactie op hoofdlijnen op het voornemen van het VK om de betonnen fundamenten en opslagcellen van het olieplatform Dunlin Alpha met verontreinigd materiaal te laten staan;
- 2. De Kamer in de WGO Waterbrief (november 2022) hierover te informeren, alsook over de stand van zaken van eerdere voornemens van het VK om onderdelen van olie- en gasplatforms achter te laten op de Noordzee.

Het geadviseerde besluit is in lijn met het Nederlandse standpunt over eerdere voornemens van het VK om onderdelen van olie- en gasplatforms achter te laten in de Noordzee, en de toezegging om de Kamer hierover te blijven informeren.

Kernpunten

Beleid - OSPAR-besluit 98/3: opruimplicht

Volgens OSPAR-besluit 98/3 moeten niet meer in gebruik zijnde mijnbouwinstallaties in zijn geheel worden verwijderd. Een uitzondering kan worden gemaakt voor betonnen en stalen installaties boven een bepaald gewicht. Daarvoor moet aangetoond worden dat het milieuhygiënisch en veiligheidstechnisch beter is om delen van installaties te laten staan. Om een ontheffing van de opruimplicht te verlenen, dient de bevoegde autoriteit dit voornemen te onderwerpen aan een beoordelingsprocedure gevolgd door een consultatieprocedure. Daarna is het aan de bevoegde autoriteit om te besluiten over het wel of niet verlenen van de ontheffing.

Nederlandse standpunt

Het Nederlandse algemene standpunt ten aanzien van ontmanteling

 $^{^{1}}$ Het OSPAR verdrag is een verdrag waarbinnen 15 landen en de Europese Unie samenwerken om het mariene milieu van het Noordoostelijke deel van de Atlantische oceaan te beschermen.

Pagina: 5

Nummer: 1	Auteur: Mobile User	Datum: 18-10-2022 09:26:49 +02'00'
Nummer: 2	Auteur: Mobile User	Datum: 18-10-2022 09:26:49 +02'00'

mijnbouwplatforms zoals eerder met Kamer gecommuniceerd, is dat deze na (her-)gebruik volledig moeten worden opgeruimd. Nederland kan instemmen met niet volledig opruimen wanneer dit technisch niet mogelijk is, wanneer de arbeidsomstandigheden te hoge veiligheidsrisico's met zich meebrengen, of wanneer de milieurisico's van het opruimen groter zijn dan van het laten staan.

Het voornemen Dunlin Alpha en de Nederlandse reactie
De consultatieprocedure voor de Dunlin Alpha conform OSPAR-richtlijnen vindt nu
plaats. Het voornemen van het VK houdt in dat vier betonnen poten en
opslagtanks met verontreinigd materiaal niet worden ontmanteld. In lijn met de
reactie op eerdere voornemens van VK en communicatie daarover met de Kamer,
wordt de volgende reactie op hoofdlijnen voorgesteld:

- 1. Uitstel van het voornemen is gewenst zodat het resultaat van de volgende lopende acties in acht genomen kan worden:
 - a. Een herziening van de vergelijkende toetsmethode van OSPAR, op basis waarvan het VK nu concludeert dat het verantwoord is om de installatie deels te laten staan. Een herziening is gewenst omdat de uitkomst van de toets te snel leidt tot het achterlaten van delen van installaties, zoals eerder het geval was bij voornemens van VK ten aanzien van de fundamenten van platforms Brae Bravo en in het Brentveld. De conclusies van OSPAR over de herziening van de vergelijkende toets volgt in 2023;
 - b. Het Joint Industry Project (JIP)² gericht op ontwikkeling van ontmantelingstechnologie. Het voornemen van het VK is gebaseerd op het argument dat technologie niet beschikbaar is. De afgelopen jaren heeft echter weinig technologieontwikkeling plaatsgevonden, het is wenselijk die mogelijke nieuwe technieken af te wachten;
- 2. De niet-schadelijkheid van de inhoud van de opslagtanks is onvoldoende vastgesteld. Deze informatie is nodig om een weloverwogen beslissing te kunnen maken over het al dan niet verwijderen;
- 3. Verzoek om dit najaar een raadgevend OSPAR-overleg in te plannen waarin de verschillende verdragspartijen hun bezwaar kunnen toelichten.

Stand van zaken op eerdere voornemens van het VK In 2019 en 2021 is de Kamer geïnformeerd over het voornemen van het VK om delen van de uit productie genomen olie- en gasplatforms in het Brentveld, en het olieplatform Brae Bravo op het Britse deel van de Noordzee te laten staan (zie bijlage 1). Op beide voornemens en concept-vergunningen heeft Nederland bezwaar geuit. Nederland heeft het VK gevraagd meer onderzoek te doen naar nieuwe ontmantelingstechnieken en manieren om de verontreinigde opslaginhoud te verwijderen. En gevraagd de voorgestelde vergunningvoorwaarden specifieker te maken ten aanzien van bouwkundige- en milieuonderzoeken, monitoring en uitvoeren van onderzoek naar nieuwe ontmantelingstechnieken. De vergunningen voor het (deels) opruimen van de platforms in het Brentveld en Brae Bravo zijn tot op heden niet afgegeven.

- In OSPAR-verband is geconcludeerd dat de vergelijkende toets opnieuw bezien moet worden.
- Het VK doorloopt het proces van beoordeling en consultatie zoals afgesproken in OSPAR. Het is daarna aan het VK wat zij met de bezwaren van landen in

 2 Project gericht op ontwikkeling van ontmantelingstechnologie gefinancierd door de olie- en gasindustrie onder leiding van VK overheid

Datum

130 september 2022

Onze referentie IENW/BSK-2022/237160

Bijlage(n)

2

Aan

Minister IenW

Van Zeebeleid haar besluitvorming doet. Formeel heeft Nederland of OSPAR daarin dan geen handelingsperspectief meer. Aan de Kamer is gecommuniceerd dat Nederland in OSPAR het VK actief blijft bevragen over de vervolgstappen en zich zo nodig zal beraden op politieke of diplomatieke actie, in overleg met andere landen die bezwaar hebben gemaakt tegen de voornemens van het VK.

n Datum d 130 september 2022 Onze referentie IENW/BSK-2022/237160

Bijlage(n)

Aan Minister IenW

Van Zeebeleid

Krachtenveld

- Naast Nederland zullen ook Duitsland, Spanje, Frankrijk, Zweden, België en de Europese Commissie bezwaar indienen tegen het voornemen om het Dunlin Alpha platform niet geheel te ontmantelen. Noorwegen heeft net als het VK mijnbouwinstallaties die moeilijk te ontmantelen zijn en is het eens met het voornemen van het VK.
- Afstemming over deze nota heeft plaatsgevonden met EZK.

Toelichting

Politieke context

- De Kamer (met name GroenLinks en PvdD) heeft zich in 2019 bezorgd getoond over het voorstel van het VK om de fundamenten van niet meer in gebruik zijnde offshore installaties van Shell in het *Brentveld* te laten staan. Het ging om mogelijke milieuverontreiniging uit de opslagcellen en over eventuele (onterechte) beeldvorming bij het publiek over het onafhankelijk van de belangen van de olie- en gassector kunnen opereren van de Nederlandse overheid;
- Uw voorganger minister Van Nieuwenhuizen deelde deze bezorgdheid en heeft een onafhankelijk onderzoek laten instellen om het algemene Nederlandse standpunt (altijd opruimen tenzij onverantwoord omwille van milieu of veiligheid) voor deze casus verder te onderbouwen;
- In november 2019 zijn de uitkomsten van het raadgevend OSPAR-overleg gedeeld met de Kamer⁴. Minister Van Nieuwenhuizen heeft daarbij aangegeven de Kamer te blijven informeren over de voortgang op dit dossier;
- In juni 2021 is de Kamer geïnformeerd over de voortgang omtrent de Brentplatforms⁵ en de Nederlandse standpunten ten aanzien van een nieuw voornemen van VK om fundamenten van platform *Brae Bravo* te laten staan;
- Het voorstel is om de Kamer over de nieuwe casus van *Dunlin Alpha* en stand van zaken van andere cases te informeren in de WGO-Waterbrief van november, in lijn met de toezegging om de Kamer te blijven informeren.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer Naam		Informatie
1	Eerdere kamerstukken	Kamerstukken 33450, nr. 62, 63, 114

³ Kamerstuk 33450, nr. 62

⁴ Kamerstuk 33450, nr. 63

⁵ Kamerstuk 33450, nr. 114

2	Dunlin Alpha Consultation Ontmantelingsvoorstel VK	Datum 130 september 2022 Onze referentie IENW/BSK-2022/237160 Bijlage(n) 2 Aan Minister IenW Van Zeebeleid

OPENBAAR TER BESLISSING

Datum

02 september 2022

Onze referentie IENW/BSK-2022/203107

Opgesteld door Bestuurskern

Beslistermijn 09 september 2022

Bijlage(n)

Minister Aan **DGWB** Van

Extra investeringssubsidie drinkwater Saba

Aanleiding

In navolging op het gesprek over drink- en afvalwater in Caribisch Nederland tijdens de staf DGWB van 30 maart jl., ontvangt u hierbij de vraag om te besluiten over het verhogen van de incidentele subsidie voor investeringen in de drinkwatervoorziening op Saba.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen met het verhogen van de incidentele investeringssubsidie in 2022 voor Saba van €350k naar €1 miljoen. Er is budgettaire ruimte.

Kernpunten

De drinkwatervoorziening in Caribisch Nederland kenmerkt zich door hoge productie- en distributiekosten. IenW verleent structurele subsidies voor het verlagen van de drinkwatertarieven en incidentele subsidies voor investeringen in de drinkwatervoorziening. Dat laatste komt de toegankelijkheid van drinkwater ten goede en draagt bij aan de betaalbaarheid, omdat investeringen dan niet in hogere tarieven worden doorberekend.

Tijdens de Staf DGWB van 30 maart bespraken we met u de subsidiëring van de tarieven enerzijds en de investeringen anderzijds. Middels nota IenW/BSK-2022/78609 heeft u vervolgens gekozen voor het maximeren van de subsidies op drinkwatertarieven.

Ook heeft er, in navolging op het gesprek tijdens de Staf, overleg plaatsgevonden met Saba over de benodigde investeringen in hun watervoorziening. De huidige incidentele investeringssubsidie van (eenmalig) €350k staat niet in verhouding tot de opgaven. Het gaat dan o.a. over het beter beschermen van de (enige) waterinlaat, het aanleggen van een extra (reverse osmosis) watertransportleiding naar de hoger gelegen dorpen, het aanleggen van (reverse osmosis) transportleidingen naar de nieuwe haven en het uitbreiden van de (reverse osmosis) waterproductiecapaciteit. Vandaar het voorstel om de investeringssubsidie te verhogen naar in totaal (eenmalig) €1 miljoen. Er is hiervoor voldoende budgetruimte op HXII, artikel 13.

Krachtenveld

Er is vanuit de eilanden alsook in de Tweede Kamer veel aandacht voor de kosten van levensonderhoud. De subsidies vanuit IenW verlagen het vaste

OPENBAAR Pagina 1 van 2 drinkwatertarief aanzienlijk, maar er zijn ook actoren die een verdergaande bijdrage zouden willen zien.

Sint Eustatius ontvangt tussen 2021-2024 in totaal €4,5 miljoen aan investeringssubsidies voor het uitbreiden en robuuster maken van hun drinkwaternet (waarop nu pas de helft van de inwoners is aangesloten.) Bonaire ontvangt in 2021-2023 in totaal €1,350 miljoen aan investeringssubsidies.

Toelichting

Politieke context Zie krachtenveld.

Financiële/juridische overwegingen

Toegankelijkheid en betaalbaarheid van de drinkwatervoorziening staan genoemd als doelen in de Wet Elektriciteit en Drinkwater BES. De investeringssubsidie aan Saba draagt aan beide doelen bij. Er is budget op HXII, art 13 beschikbaar om de €350k aan te vullen tot €1 miljoen en dit wordt, als u instemt, per Najaarsnota bestemd voor Caribisch Nederland.

Communicatie

Gedeputeerde Bruce Zagers is 12-16 september in Nederland. Er zal ambtelijk met hem gesproken worden over de watervisie die Saba heeft opgesteld (met daarin ook de benodigde projecten) en, als u instemt, de toekenning van de extra subsidie. Er is separaat een verzoek aan u gestuurd via dgMO over het al dan niet ontmoeten van uzelf en dhr Zagers. Indien u daarmee instemt kan het voorgaande uiteraard ook in dat gesprek benoemd worden.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden Niet van toepassing.

Datum

02 september 2022

Onze referentie IENW/BSK-2022/203107

Bijlage(n)

-

Aan Minister

Van DGWB

OPENBAAR Pagina 2 van 2

TER BESLISSING

Datum

26 augustus 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/193482

Opgesteld door

Beslistermiin

Aan Van Minister I&W

Planuitwerking Getij Grevelingen zonder getijdencentrale

Aanleiding

Met de nota IENW BSK-2022 73558, d.d. 31 maart 2022 en in de staf DGWB d.d. 8 juni 2022 bent u geïnformeerd over de haalbaarheid van een getijdencentrale in een aan te leggen doorlaatmiddel in de Brouwersdam.

In de staf DGWB is afgesproken u te informeren over:

- 1. de uitkomsten van het gesprek tussen regionale partners en EZK over de financiële haalbaarheid van een getijdencentrale en
- 2. de uitkomsten van het Bestuurlijk Overleg Getij Grevelingen van 1 juli, waarin Rijk en regio afspraken hebben gemaakt om tot definitieve besluitvorming te komen over de positie van getijdenenergie richting de planuitwerking.

U wordt gevraagd om voor 8 september in te stemmen met onderstaande besluiten t.b.v. het volgende Bestuurlijk Overleg op 8 september 2022. Na dit overleg informeren de regionale partners hun raden en staten. Planning is dat U en uw collega voor Natuur en Stikstof begin 2023 een besluit kunnen nemen over het vervolg van het project. Deze nota bevat tevens een signaal n.a.v. de uitkomst van recente modelberekeningen die op dit moment nog gevalideerd worden t.a.v. doelbereik van het project. De minister voor Natuur en Stikstof ontvangt deze beslispunten gelijktijdig met u. Deze nota is afgestemd met LNV, EZK en RWS.

Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd in te stemmen met:

- 1. Er wordt geen ontwerpproces met de markt gestart voor de realisering van getijdenenergie. Ontwerpeisen voor volledige voorbereiding op een getijdencentrale worden <u>niet</u> meegenomen in de planuitwerking voor een doorlaat in de Brouwersdam.
- 2. <u>Ontwerpwensen</u> om getijdenenergie in de toekomst niet onmogelijk te maken, wel meenemen in de planuitwerking, onder de voorwaarde dat deze wensen geen kostenverhogend, vertragend of ander nadelig effect hebben op de realisering van de primaire doelen voor waterkwaliteit en natuur. Hiertoe zal vanaf augustus eenmalig afstemming plaatsvinden tussen markt, regio en rijk.
- 3. Kennis te nemen van en akkoord te gaan met de agendering in het BO van 8 september van de voorlopige uitkomsten die volgen uit de

voorlopige modelberekeningen betreffende de relatie tussen de omvang en kosten van het doorlaatmiddel en de effecten op de waterkwaliteit, waaruit volgt dat het project waarschijnlijk onvoldoende doelbereik voor waterkwaliteit en natuur heeft.

Aan Minister I&W

Kernpunten getijdencentrale

- In het gesprek tussen de regionale partners en de DG Klimaat en Energie van het ministerie van EZK, hebben de regionale partners ruimte gevraagd om samen met de markt een wensenlijst op te stellen waarmee rekening kan worden gehouden in de planuitwerking van een doorlaatmiddel. De DG heeft toegelicht dat er vanuit EZK geen extra mogelijkheden zijn voor de bekostiging van getijdenenergie.
- Naar aanleiding van het gesprek heeft de DG Klimaat en Energie, mede namens de DG's van DGWB, RWS en DG Natuur, Visserij en Landelijk Gebied van LNV, een voorstel aan de regiobestuurders gestuurd ter bespreking in het Bestuurlijk overleg van 1 juli:
 - Het Rijk wil volledige voorbereiding op een getijdencentrale <u>niet als</u>
 <u>ontwerpeis</u> meenemen in de planuitwerking voor een doorlaatmiddel
 in de Brouwersdam. Getijdenenergie blijkt niet haalbaar in dit project.
 - Het Rijk is <u>wel bereid om ontwerpwensen mee te nemen</u> die helpen om toekomstige realisatie van free-flow turbines mogelijk te maken, <u>mits</u> dat niet leidt tot meerkosten, vertraging of andere nadelige effecten voor de realisering van het hoofddoel voor waterkwaliteit en ecologie.
 - Dit is een eenmalige uitwisseling van wensen en geen breder ontwerpproces met de markt.
- In het Bestuurlijk Overleg van 1 juli 2022 is het voorstel geaccepteerd en zijn vervolgafspraken gemaakt om deze uitkomst voor te leggen aan de staten en raden van respectievelijk de provincies Zeeland en Zuid-Holland en de gemeenten Schouwen-Duiveland en Goeree Overflakkee.
- De voordelen van de voorgestelde besluiten zijn:
 - het vergroot de kosteneffectiviteit van het doorlaatmiddel;
 - o het vervolg van het project wordt beter beheersbaar en korter.
- Het nadeel van de voorgestelde besluiten is dat de regio mogelijk financieel minder bijdraagt aan het project:
 - De gemeenten hebben in de bestuursovereenkomst opgenomen, dat hun bijdrage van 2 mln geldig is onder de voorwaarde dat er een getijdencentrale gerealiseerd wordt. De ambtelijke inschatting is dat gemeenten mogelijk ook bijdragen zonder getijdenenergie.
 - Provincies hebben deze voorwaarde niet expliciet opgenomen voor hun bijdrage van 20 mln, maar de gedeputeerde van Zuid-Holland heeft wel aangegeven dat zij aan Provinciale Staten wil voorleggen wat de financiële consequenties zijn van een besluit om alleen ontwerpwensen voor getijdenenergie mee te nemen in de planuitwerking.
- De Taskforce Getij Grevelingen brengt dit jaar in beeld welke projectvarianten haalbaar zijn zonder getijdenenergie. Op basis van deze informatie en de in deze nota geadviseerde besluiten, ontvangt u na afronding van de Taskforce begin 2023 een voorstel voor het vervolg.

Aan Minister I&W

Van

Kernpunten doelbereik

Een door het rijk ingesteld expertteam, ging er in 2020 vanuit dat een technisch en financieel haalbaar doelbereik voor waterkwaliteit en natuur alleen mogelijk zou zijn als er gekozen werd voor een doorlaatmiddel zonder getijdencentrale. Om te bezien of dit daadwerkelijk zou passen binnen het taakstellend budget was nog aanvullend onderzoek nodig. Daarbij is de initieel voorziene getijslag van maximaal 50 cm die nodig zou zijn voor optimale verbetering van de waterkwaliteit losgelaten, vanwege de te hoge kosten en de nadelige gevolgen voor de bestaande natuur. Aan de taskforce is vervolgens opdracht gegeven om modelberekeningen uit te voeren met kleinere getijverschillen. Het eindadvies van de Taskforce wordt eind dit jaar verwacht. Uitgaande van een getijslag die past binnen het taakstellend budget, lijken de eerste conceptresultaten van deze modelberekeningen te resulteren in onvoldoende doelbereik voor waterkwaliteit en natuur. Daarmee raakt het primaire doel van het project buiten beeld en dit kan significant negatieve effecten hebben voor het vervolg van het project omdat een grotere getijslag ook een grotere investering vraagt. Bedoeling is om dit signaal ook tijdens het BO van 8 september te delen met de betrokken bestuurders en daarbij aan te geven dat dit nog onzeker is en nader wordt uitgezocht. RWS zoekt dit nader uit en zodra hier meer bekend over is, wordt u nader geïnformeerd.

Toelichting

Krachtenveld

Regiobestuurders zien de uitkomsten van de gesprekken over de haalbaarheid van een getijdencentrale als een gevolg van de keuze van het Rijk om geen extra budget beschikbaar te stellen. Het Rijk ziet de oorzaak bij de lage kosteneffectiviteit van getijdenenergie voor dit project. Energieopwekking uit water blijft een belangrijk punt voor regiobestuurders.

Provincies en gemeenten ondersteunen het belang van het primaire doel van het doorlaatmiddel om de waterkwaliteit en natuur te verbeteren. Het is van belang vanuit hun verantwoordelijkheid voor natuur en heeft een positief effect op de regionale economie zoals visserij en recreatie en het woon- en leefmilieu.

Communicatie

Na het BO in september wordt een gezamenlijke communicatielijn uitgewerkt en stakeholders geïnformeerd over het afzien van een getijdencentrale in een doorlaatmiddel in de Brouwersdam. Deze uitkomst kan ook meegenomen worden in de brief voor het Wetgevingsoverleg Water of de MIRT brief die in het najaar naar de Kamer worden gestuurd.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Aan Minister
Van DGWB-WKB-WV

nota

Bestuursovereenkomst Limburg op 14 juli 2022

TER BESLISSING

Datum 8 juli 2022

Onze referentie IENW/BSK-2022/168381

Opgesteld door

bescherming persoonlijke levenssfeer

Beslistermijn 12 juli 2022

Bijlage(n)

Aanleiding

Op 14 juli a.s. brengt u een werkbezoek aan Valkenburg. Tijdens dit bezoek kunt u, samen met provincie en waterschap Limburg, de Bestuursovereenkomst 'Waterveiligheid en Ruimte Limburg' ondertekenen. Deze bestuursovereenkomst wordt ter goedkeuring aan u voorgelegd (bijlage 1).

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd:

- 1) in te stemmen met de Bestuursovereenkomst 'Waterveiligheid en Ruimte Limburg'.
- 2) in de overeenkomst geen voorbehoud op te nemen inzake financiering i.v.m. de beschikbaarheid Coalitieakkoord-middelen bij VJN 2023.

Kernpunten

- Het ondertekenen van de bestuursovereenkomst is het startschot van de samenwerking met de regio en aanpak van de realisatie van een robuust watersysteem in Limburg.
- De overeenkomst wordt separaat aan het bestuur van provincie en waterschap voorgelegd. Ambtelijk is vernomen dat zij kunnen instemmen met de bestuursovereenkomst.
- De afspraken zijn in overeenstemming met uw toezeggingen aan de Tweede Kamer.
- De afspraken zijn in lijn met het Coalitieakkoord t.a.v. de incidentele envelop van € 300 mln voor maatregelen in de beekdalen van zijrivieren van de Maas.
- > Een voorbehoud inzake financiering is niet nodig omdat waarborgen hiervoor in de overeenkomst zijn opgenomen.
- Provincie en waterschap maken ook geen voorbehoud inzake financiering in de overeenkomst, terwijl zij ook nog geen garanties voor 'hun' €300 mln hebben en dit nog via hun bestuur/raden moeten regelen.

Toelichting

Politieke context

In het CD Water op 7 juni jl. heeft u aangegeven bereid te zijn een bestuursovereenkomst te tekenen met Limburg.

- Het moment voor ondertekenen van de overeenkomst is 14 juli a.s., een jaar na de watercrisis in Limburg.
- ➤ In de Tweede Kamer heeft u aangegeven dat het overgrote deel van de €300 mln terecht komt in Limburg. Dit is opgenomen in de overeenkomst.

Financiële overwegingen

- De €300 mln uit het Coalitieakkoord moet nog opgevraagd worden bij het Ministerie van Financiën. Dit kan voor het eerst gebeuren bij Voorjaarsnota 2023
- DGWB kan pas financiële verplichtingen aangaan op het moment dat deze middelen op de begroting van DGWB staan.
- > Hiervoor zal DGWB concrete bestedingsplannen moeten opstellen, met een gedegen onderbouwing van maatregelen.
- Eerst zal een bestedingsplan opgesteld worden op basis van de uitgewerkte eerste tranche maatregelen, zoals aangegeven in de Bestuursovereenkomst. Voor de tweede tranche maatregelen (2026 e.v.) zal ook een bestedingsplan worden opgesteld.
- De eerste tranche zal bestaan uit maatregelen die nu al in beeld zijn en makkelijk te realiseren zijn. Dit betreft maatregelen op het gebied van early warning systems, bevorderen zelfredzaamheid, tijdelijke flood barriers.
- Bij de tweede tranche gaat het om de grote, fysieke maatregelen die nodig zijn om een robuust watersysteem te kunnen krijgen.
- Partijen die met de beekdalen bezig zijn, werken parallel aan de Beleidstafel Wateroverlast en Hoogwater. Adviezen die in de Beleidstafel tot stand komen en betrekking hebben op de eerste tranche kunnen daarom worden meegenomen.
- De overeenkomst gaat niet verder dan de letterlijke uitspraken die in Tweede kamer zijn gedaan dus er is al sprake van toezeggingen. Mocht zich een situatie voordoen waardoor de €300 mln niet meer beschikbaar is dan zou men u aan de toezeggingen kunnen houden.
- Daarvoor bevat de bestuursovereenkomst ook een clausule in geval van overmacht.

Krachtenveld

- Provincie, waterschap en DGWB hebben deze bestuursovereenkomst in samenwerking opgesteld.
- De bestuursovereenkomst is voorgelegd aan HBJZ. HBJZ is van oordeel dat vanwege de aard van de afspraken, die nog nauwelijks zijn uitgewerkt, in dit geval beter voor een niet bindende verklaring (intentieverklaring, gemeenschappelijke verklaring) als startschot had kunnen worden gekozen, in plaats van voor een bestuursovereenkomst. HBJZ wijst er op dat de bestuursovereenkomst in deze vorm ook niet voldoet aan de Aanwijzingen die gelden voor dergelijke overeenkomsten, maar dit leidt als zodanig niet tot juridische risico's.
- De bestuursovereenkomst is voorgelegd aan FEZ. FEZ wijst er op dat DGWB pas financiële verplichtingen kan aangaan als de middelen zijn ontvangen van het Ministerie van Financiën (zie financiële overwegingen). Dit is bekend bij provincie en waterschap Limburg.

Communicatie

- > Het werkbezoek, ondertekenen van de Bestuursovereenkomst en het persmoment na ondertekening.
- > U ontvangt hiervoor een separaat dossier van DCO.

Datum 8 juli 2022

Juli 2022

Onze referentie
IENW/BSK-2022/168318

Uiterlijk bij

12 juli

Bijlage(n)

1

Aan

Millistei

Van

DGWB-WKB-WV

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Bestuursovereenkomst Waterveiligheid en Ruimte Limburg	In de overeenkomst worden de eerste afspraken tussen Rijk, waterschap Limburg, provincie Limburg over de aanpak van de opgave in de beekdalen vastgelegd.

Datum 8 juli 2022

Onze referentie IENW/BSK-2022/168318

Uiterlijk bij 12 juli

Bijlage(n)

Aan Minister

Van DGWB-WKB-WV

Aan Minister Van HBJZ/WIO

nota

Wijziging van de Tijdelijke subsidieregeling drinkwater BES en rioolwaterzuiveringsinstallatie Bonaire 2018 tot en met 2024 (wijzigingen 2022-I)

TER BESLISSING

Datum

8 juni 2022

Onze referentie IENW/BSK-2022/133543

Opgesteld door

Beslistermijn

20 juni 2022 **Bijlage(n)**

Aanleiding

Jaarlijks wordt subsidie verleend aan Bonaire, Sint Eustatius en Saba om de drinkwatertarieven te verlagen, de exploitatietekorten op de afvalwatervoorziening Bonaire gedeeltelijk af te dekken en noodzakelijke investeringen in de infrastructuur te doen. Daardoor worden de continuïteit, kwaliteit en toegankelijkheid van de openbare drinkwatervoorziening en afvalwatervoorziening voor de bevolking zoveel mogelijk geborgd en versterkt.

De Tijdelijke subsidieregeling drinkwater BES en rioolwaterzuiveringsinstallatie Bonaire 2018 tot en met 2024 (hierna: tijdelijke subsidieregeling) bevat de kaders voor deze subsidieverlening, zoals de subsidiebedragen voor elk jaar, de doelen en de verstrekking en verantwoording. De tijdelijke subsidieregeling wordt tweemaal per jaar gewijzigd, mede afhankelijk van de begrotingscycli met vooren najaarsnota en wijziging van omstandigheden. Aan de orde is nu een eerste wijziging voor 2022 met een beperkt aantal wijzigingen (zie "kernpunten" en, voor een overzicht van de actuele subsidiebedragen, de bijlage). De stukken worden u hierbij mede namens DGWB aangeboden.

Geadviseerd besluit

Indien u akkoord bent wordt u verzocht de wijzigingsregeling en de toelichting te ondertekenen.

Kernpunten

De wijziging omvat samengevat de volgende punten:

- verduidelijking dat de subsidieregeling niet alleen betrekking heeft op het vaste gebruikstarief of wegtransporttarief maar ook op investeringen in de infrastructuur;
- verduidelijking dat het bij Saba ook om subsidie voor het transport van reverse osmosis water gaat (een halffabricaat dat ontstaat na ontzilting van zeewater, waarmee drinkwater wordt geproduceerd) en niet alleen om drinkwater;
- een nieuwe subsidiepost voor de tarieven van het door Saba zelf gebotteld (in flessen verpakt) drinkwater;
- aanvulling of wijziging van bestaande subsidieposten. Dit o.a. naar aanleiding van de middelen van het Coalitieakkoord en vanuit de IenW-begroting voor

het structureel bestendigen van de subsidies voor het verlagen van de drinkwatertarieven (verder van belang is dat de subsidietabel – zie bijlage - in de loop der jaren meerdere rijen met dezelfde doeleinden is gaan bevatten vanwege (extra) subsidies; deze tabel wordt in de toekomst opgeschoond bij een volgende, meeromvattende wijziging);

- mogelijkheid voor Saba om COVID-19 subsidie voor 2021 nog voor geheel 2022 te kunnen aanwenden om schokeffecten op de tarieven te voorkomen;
- mogelijkheid voor Stuco (Sint Eustatius) om de subsidie voor investeringen in de infrastructuur voor 2023 mede in 2024 te kunnen aanwenden (omdat de subsidie later dan gepland ontvangen is en de werkzaamheden in verband daarmee doorlopen in 2024);
- een nieuwe bepaling die inhoudt dat de rekening en verantwoording voortaan via de algemene systematiek van rekening en verantwoording van de begrotingen en uitgaven van de eilandsbesturen verloopt (zodat geen afzonderlijke en naar verhouding kostbare accountantsverklaringen voor alleen de subsidie nodig zijn); dit is met name voor Saba van belang (daar is geen waterbedrijf);
- idem, voor de nutsbedrijven (WEB Bonaire en Stuco Sint Eustatius) voor subsidiebedragen van in totaal ten hoogste 3 miljoen euro per jaar (WEB Bonaire zal bijv. wel afzonderlijk rekening en verantwoording met aparte accountantsverklaringen moeten blijven afleggen gezien de veel hogere subsidiebedragen).

Omdat de wijzigingen mede op dit jaar betrekking hebben treedt de regeling met terugwerkende kracht tot en met 1 januari 2022 in werking.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Ontwerp-regeling	

HBJZ/WIO

Bescherming persoonlijke levenssfeel

Bijlage

Budget subsidie drink- en afvalwater Caribisch NL (bedragen x € 1.000) (NB na de wijziging)

Omschrijving c. Subsidie op transport reverse osmosis water Saba	2018	2019 93	2020	2021	2022	2023	2024
c. Subsidie op transport reverse osmosis water Saba	93	93					
	l l	00	93	93	100	100	100
d. Subsidie op drinkwater Bonaire	925	925	925	925	925	925	925
e. Subsidie op drinkwater Sint Eustatius	193	193	193	193	193	193	193
f. Subsidie op afvalwater Bonaire	1.200	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
g. Extra subsidie op drinkwater Bonaire	2.400	2.400					
h. Extra subsidie op drinkwater Sint Eustatius	212	212					
i. Extra subsidie op drinkwater Bonaire (doorgeschoven uit 2017)	1.200						
j. Extra subsidie op drinkwater Sint Eustatius (doorgeschoven uit 2017)	212						
k. Extra subsidie op drinkwater Bonaire		700	450				
I. Extra subsidie op investeringen drinkwater Bonaire				450	450	450	
m. Extra subsidie op investeringen drinkwatervoorziening Sint Eustatius				1.500	1.500	1.500	
n. Extra subsidie op drinkwater Bonaire			3.000	1.725	450	450	
o. Extra subsidie op drinkwater Sint Eustatius			300	300			
p. Extra subsidie op drinkwater Bonaire i.v.m. COVID- 19			798	2.628			
q. Extra subsidie op drinkwater Sint Eustatius i.v.m. COVID-19			299	649			
r. Extra subsidie op capaciteit drinkwater Saba i.v.m. COVID-19			200				
s. Extra subsidie op drinkwater Saba i.v.m. COVID-19				168			
t. Extra subsidie op afvalwater Bonaire			1000	1000	500	500	500
u. Extra subsidie afvalwater Bonaire in verband met vertraagde invoering afvalwaterheffing					500		
v. Extra subsidie op drinkwater Bonaire					3.275	3.751	4.358
w. Extra subsidie op drinkwater Sint Eustatius					889	865	891
x. Subsidie op drinkwater Saba						168	168
y. Subsidie op investeringen watervoorziening Saba					350		
Totaal	6.435	5.523	8.258	10.631	10.232	9.902	8.135

TER BESLISSING

Datum

20 mei 2022

Onze referentie IENW/BSK-2022/116767

Opgesteld door

Bescherming persoonlijke leven

Beslistermijn 20-06-2022

Bijlagen: 3

Aan Minister Van dgWB

nota

Deltaplan Agrarisch Waterbeheer

Aanleiding

In het kader van het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) werkt de landbouwsector samen met IenW, LNV, de waterschappen en provincies aan verbetering van de waterkwaliteit en het voorkomen van schade door droogte, wateroverlast en verzilting.

Met betrekking tot waterkwaliteit ligt er een flinke opgave om in 2027 alle maatregelen uitgevoerd te hebben die leiden tot doelbereik voor de Kaderrichtlijn Water. Eind vorig jaar is de Ex Ante Analyse waterkwaliteit afgerond (Kamerstuk 27625-555), waarin op basis van de voorgenomen maatregelen in de Stroomgebiedbeheerplannen (SGBP's) en het 7° Actieprogramma Nitraatrichtlijn (7° AP) een inschatting is gemaakt van het doelbereik voor de KRW eind 2027. Hieruit bleek dat het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) aanzienlijk kan bijdragen aan de verbetering van de waterkwaliteit, maar daarvoor is wel een veel hogere deelname door boeren nodig dan nu het geval is. Voor dit doel is voor de periode tot en met 2027 € 38,8 miljoen gereserveerd op het Deltafonds.

Uw ambtsvoorganger heeft in 2021 geaccordeerd dat het Kadaster meerjarig (minimaal tot 2024) het DAW-programma ondersteunt (IENW/BSK-2021/255392). Het Kadaster faciliteert het programma en voert het programmamanagement. Ook de Land- en Tuinbouworganisatie (LTO-NL) heeft een belangrijke rol, o.a. in de bemensing van het supportteam waarmee gebiedsgericht projecten worden gestart. Het verlenen van de bijdragen aan Kadaster en LTO is van belang om de uitvoering van het programma te kunnen continueren en op te schalen.

Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd in te stemmen met

- meerjarige bijdrageverlening (2022 t/m 2027) van in totaal 9 miljoen aan het Kadaster voor het programmamanagement en de facilitering van DAW.
- b. voorstel om de afspraken met Kadaster per vier jaar en op dg niveau vast te stellen.
- bijdrageverlening aan LTO voor de verdere bemensing van DAW (€4,2 miljoen totaal voor de periode t/m 2024). De bijdrage over 2021 wordt hiermee ook toegekend.

Kernpunten

Ad a. Kadaster voert het programmamanagement en faciliteert het DAW programma. Dit past binnen haar wettelijke taak en bij haar deskundigheid op het gebied van landinrichting. Belangrijk voordeel is ook dat Kadaster door alle betrokken partijen wordt gezien als een capabele en objectieve partij. Voor de periode 2022 t/m 2027 gaat het om € 9 miljoen uit de reservering van € 38,8 miljoen. Door de bijdrage t/m 2027 vast te leggen kan Kadaster de betrokken mensen perspectief bieden en haar capaciteit behouden t/m 2027, het cruciale jaar voor de KRW.

Ad b. Voorstel is dat u de uitwerking in afspraken per vier jaar delegeert aan uw dg. Dhr. Slootmaker is goed op de hoogte vanwege zijn deelname aan het bestuurlijk overleg DAW waarmee de koers en voortgang van DAW bewaakt worden.

Ad c. Voor de periode 2021 t/m 2024 is een bijdrage aan LTO voorzien van €4,2 miljoen voor bemensing van het DAW programma (bijlage 1). De kennis en contacten van LTO zijn onmisbaar om in de diverse gebieden projecten te starten en de deelname van agrariërs te vergroten. De in 2021 gemaakte kosten zijn beschreven in de brief van LTO (bijlage 2). Vanwege krapte in de bemensing aan IenW zijde heeft de toekenning niet plaats kunnen vinden in 2021. LTO levert overigens zelf ook een aanzienlijke bijdrage aan het DAW programma, onder andere door de inzet van bestuurders om de achterbannen mee te krijgen. Deze bijdrage van LTO is gewaardeerd op 5 miljoen (bijlage 3). Ook LNV levert overigens een bijdrage, met de inzet van 10 miljoen in het kader van versterkte kennisverspreiding m.b.t. duurzaam bodembeheer.

Kasritme

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Kadaster (k €)		1500	1500	1500	1500	1500	1500
	600	1200	1200	1200	ntb	ntb	ntb

Vernlichtingenritme

verplichting	gernitarie						
	2021		2023	2024	2025	2026	2027
Kadaster (k €)		6000			3000		
LTO (k €)		4200			ntb	ntb	ntb

Binnen IenW en bij de betrokken partijen (UvW, IPO, LTO, LNV) wordt op dit moment ook hard gewerkt aan een subsidieregeling (20 miljoen van de reservering van 38,8 miljoen) als impuls aan de uitvoering van de projecten m.b.t. waterkwaliteit en het voorkomen van schade door droogte, wateroverlast en verzilting. U zal over de subsidieregeling nog separaat worden geïnformeerd.

Toelichting

Politieke context

Realisatie van de KRW doelen, voldoen aan de eisen van de NL-derogatie Nitraatrichtlijn en invulling geven aan het Coalitieakkoord (transitie landbouw) heeft de politieke aandacht. NPLG en stikstofaanpak krijgen steeds meer vorm en hebben voordeel van het draagvlak voor maatregelen en de kennis (o.a. m.b.t.

Datum

20 mei 2022

Onze referentie IENW/BSK-2022/116767

Uiterlijk bij

19-06-2022

Bijlagen

Aan

Minister

Van

daWB

stimuleren gebiedsgerichte projecten) die in DAW verband al zijn opgebouwd. Het DAW heeft nadrukkelijk een plek in het 7e AP.

Afstemming, financiële en juridische implicaties

DAW is een samenwerkingsverband van de landbouwsector, waterschappen en provincies, LNV en IenW, gericht op waterkwaliteit, waterkwantiteit en een toekomstbestendige agrarische bedrijfsvoering. Binnen dit samenwerkingsverband vindt regelmatig onderlinge afstemming plaats. Met HBJZ en FIB is afgestemd over de juridische en financiële kaders. De bijdragen aan Kadaster en LTO passen binnen de beleidsreservering van het Deltafonds.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Datum

20 mei 2022

Onze referentie IENW/BSK-2022/116767

Uiterlijk bij

19-06-2022

Bijlagen

Aan

Minister **Van**

dgWB